

3. ÜNNEPEK ÉS ÜNNEPNAPOK **TELEPÜLÉSEMEN/LAKÓHELYEMEN (1945-1990)**

1. HATALOM ÉS TÁRSADALOM A XX. SZÁZAD MÁSODIK FELÉBEN

BÍRÓ Friderika – FÜR Lajos: Búcsú a szokásoktól. In: Búcsú a parasztságtól. 2. köt. Bp. 2013. 262-273. p..

BÍRÓ Friderika – FÜR Lajos: Búcsú az ünnepektől. In: Búcsú a parasztságtól. 2. köt. Bp. 2013. 290-328. p.

FERGE Zsuzsa: Emberi viszonyok és társadalmi értékek. In: Társadalomtudományi Közlemények, 1983. 1. sz. 105-107. p.

https://adt.arcanum.com/hu/view/TARSTUDKOZL_1983/?pg=106&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<https://www.arcanum.hu/hu/adt/>

GLATZ Ferenc: Ünnepeink 1945-90. Tanulmányvázlat. In: História, 1992. 10. sz. 29-32. p.

GYARMATI György: Március hatalma – a hatalom márciusa. Fejezetek március 15. ünnepelésének történetéből. Bp. 1998. 95-230. p.

HORVÁTH Zsolt: Propaganda és történelem. In: História, 1998. 3. sz. 32-34. p.

[https://adt.arcanum.com/hu/view/Historia_1998/?query=TEXT%3D\(propaganda\)%20TEXT%3D\(%C3%BCnnep\)&pg=103&layout=s](https://adt.arcanum.com/hu/view/Historia_1998/?query=TEXT%3D(propaganda)%20TEXT%3D(%C3%BCnnep)&pg=103&layout=s)

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<https://www.arcanum.hu/hu/adt/>

KALMÁR Melinda: Történelmi galaxisok vonzásában. Magyarország és a szovjetrendszer 1945-1990. Bp. 2014. 155-167. p.

<https://www.szaktars.hu/osiris/view/kalmar-melinda-tortnelmi-galaxisokvonzasaban-magyarorszag-es-a-szovjetrendszer-1945-1990-2014/?pg=166&layout=s>

Online hozzáférés az intézményi előfizetéssel (közgyűjtemények, oktatási intézmények) rendelkezők részére.

KAPITÁNY Ágnes – Kapitány Gábor: Az ünnep mint emlékezés és az emlékezés mint ünnep. In: Jelkép, 2012. 1-4. sz. 95-118. p.

https://communicatio.hu/jelkep/2012/1_4/kapitany_agnes_kapitany_gabor.htm

Köldökszinór – Agitációs és propagandamunka 1956 novembere után. In: „Tudják már a kisgyerekek is”. Tanulmányok a proletárdiktatúra ideológiai és kulturális alapjainak megteremtéséről. Szerk. Máthé Áron. Bp. 2017. 233-307. p.

SCHADT Mária: Ellentmondásos szerepvállalások, nők az államszocializmusban. In: Acta Sociologica, 2005. 1. sz. 70-75. p.

http://szociologia.btk.pte.hu/sites/default/files/Acta_Sociologia/1/05_-_shadt_maria_-_ellentmondasos.pdf

SZABÓ Róbert: Jelszavak, politika, ünnepek. In: História, 1987. 5-6. sz. 15-17. p.

https://adt.arcanum.com/hu/view/Historia_1987/?query=Jelszavak%20politikai%20C3%BCnnepek&pg=158&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:

<https://www.arcanum.hu/hu/adt/>

SZABÓ Róbert: Politikai propaganda és történelmi ünnep. Adalékok 1848. márciusi centenáriumi ünnepeinek történetéhez. In: Történelmi Szemle, 1998. 3-4. sz. 215-227. p.

[https://adt.arcanum.com/hu/view/TortenelmiSzemle_1998/?query=TEXT%3D\(propaganda\)%20TEXT%3D\(%C3%BCnnepek\)&pg=220&layout=s](https://adt.arcanum.com/hu/view/TortenelmiSzemle_1998/?query=TEXT%3D(propaganda)%20TEXT%3D(%C3%BCnnepek)&pg=220&layout=s)

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:

<https://www.arcanum.hu/hu/adt/>

SZEGHALMI Elemér: Keresztény küzdelmek és megtorpanások: az Új Ember 1945-1956 között. Bp. 2000. 66-67., 70-71., 92-93., 97-98. p.

VALUCH Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében. Bp. 2001. 259-264. p. (Osiris tankönyvek)

<https://www.szaktars.hu/osiris/view/valuch-tibor-magyarország-társadalomtörténete-axx-század-második-feleben-osiris-tankönyvek2001/?query=%C3%BCnnepek&pg=259&layout=s>

Online hozzáférés az intézményi előfizetéssel (közgyűjtemények, oktatási intézmények) rendelkezők részére.

VALUCH Tibor: Hétköznapi élet Kádár János korában. Bp. 2006. 152-171. p.

2. ÜNNEPEK 1945-1990 KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN

2.1. RÁKOSI-KORSZAK

FAZEKAS Zsuzsanna: November 7-e és a szocialista identitás: egy nemzetközi ünnep honosítása. In: Új Forrás, 2012. 9. sz. 15-31. p.

[https://adt.arcanum.com/hu/view/UjForras_2012/?query=TEXT%3D\(propaganda\)%20TEXT%3D\(%C3%BCnnepek\)&pg=800&layout=s](https://adt.arcanum.com/hu/view/UjForras_2012/?query=TEXT%3D(propaganda)%20TEXT%3D(%C3%BCnnepek)&pg=800&layout=s)

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:

<https://www.arcanum.hu/hu/adt/>

GYARMATI György: A Rákosi-korszak március 15-i ünnepei, 1945-1956. In: Műhely, 1998. 1. sz. 52-63. p.

<https://epa.oszk.hu/02900/02978>

https://mnl.gov.hu/mnl/pml/a_rakosi_rendszer_hetkoznapjai

HORVÁTH, Attila: A hatalom ünnepe - az ünnep hatalma. In: Jogtörténeti Szemle, 2007. ksz. 42-49. p.

http://real.mtak.hu/35183/1/A_hatalom_unnepe_az_unnep_hatalma.pdf

PALKÓ László András: A fellegekben jártunk. Ünnepek és ünneplési szokások Magyarországon a második világháború végétől az 1956-os forradalom és szabadságharc kitöréséig. 1945 - 1956. október 22. 1-2. rész. In: Valóság, 2018. 7. sz. 55-83. p., 8. sz. 9-36. p.

<http://www.valosagonline.hu/ev/magazine/16-2018-Jlius.html#page/61>

<http://www.valosagonline.hu/ev/magazine/17-2018-Augusztus.html#page/10>

PALKÓ László András: Sírva vigadtunk. Ünnepek és ünneplési szokások Magyarországon az 1956-os forradalom és szabadságharc leverését követően. In: Valóság, 2013. 3. sz. 90-111. p.

http://epa.oszk.hu/02900/02924/00003/pdf/EPA02924_valosag_2013_3_090-111.pdf

RÉTI László: Magyar május elsejék. Dokumentumgyűjtemény. Bp. 1953. 67-91., 297-310. p.

SZABÓ Bence: Elrendelt ünnepek. A Rákosi-korszak politikai ünnepei Bács-Kiskun megyei tanácsi és pártbizottsági iratok tükrében. In: Bács-Kiskun megye múltjából, 2009. 23. sz. 87-107. p.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/BKKM_Bkmm_23_2009/?pg=88&layout=s

2.3. KÁDÁR-KORSZAK

HERNÁDI Miklós: Szabályozás, tömegkommunikáció. In: Ünneplő társadalom. Ünnepi viselkedések a mai Magyarországon. Bp. 1985. 185-222. p.

HERNÁDI Miklós: A szabályozott ünnep. In: Világosság, 1984. 7. sz. 424-431. p.

https://adt.arcanum.com/hu/view/Vilagosság1957_1984-2/?pg=25&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:

<https://www.arcanum.hu/hu/adt/>

PALKÓ László András: Keserédes napjaink. Ünnepek és ünneplési szokások Magyarországon a kádári puha diktatúra időszakában. 1962-1988 : 1. rész. In: Valóság, 2014. 10. sz. 48-73. p.

http://epa.oszk.hu/02900/02924/00022/pdf/EPA02924_valosag_2014_10_048-073.pdf

TÓTH Judit: Kádár-korszak és rendszerváltás. Mozgalmi élet. (Virtuális kiállítás a Pest Megyei Levéltár alapításának 225. évfordulója alkalmából.)

https://mnl.gov.hu/mnl/pml/mozgalmi_elet

2.4. RENDSZERVÁLTÁS ÉS KÖVETKEZMÉNYEI

PALKÓ László András: Vigadtunk és sírtunk. Ünnepek és ünneplési szokások Magyarországon a politikai rendszerváltás időszakában 1989-1990. 1-2. rész. In: Valóság, 2017. 2. sz. 86-109. p., 3. sz. 96-117. p.

http://epa.oszk.hu/02900/02924/00050/pdf/EPA02924_valosag_2017_02_086-109.pdf
http://epa.oszk.hu/02900/02924/00051/pdf/EPA02924_valosag_2017_03_096-117.pdf

Valuch Tibor: A társadalomszerkezet változásainak néhány jellegzetessége a rendszerváltás Magyarországon. In: Aetas, 2013. 4. sz. 101-118. p.

<http://epa.oszk.hu/00800/00861/00063/pdf/>

2.5. VALLÁSI ÜNNEPEK TERÉN BEKÖVETKEZŐ VÁLTOZÁSOK MAGYARORSZÁGON 1945 UTÁN

Egy ünnep másfél évszázada. 1920-1988. In: Múlt-kor, 2012. március 15.

https://mult-kor.hu/20070322_egy_unnep_masfel_evszazada?pIdx=2

FEJREDDY András: A kollektív és privát ünnepek mesterséges szekularizációja Magyarországon 1945 után. In: Vigilia, 2010. 1. sz. 60-63. p.

HORVÁTH István: Templomból a kultúrházba. In: Múlt-kor, 2007.08.16.

https://mult-kor.hu/20070816_templombol_a_kulturhazba

MOHAY Tamás: A búcsújárás újjáéledése 1989 után. In: A csíksomlyói kegyhely és búcsújárás (1949-2009). 142-159. p.

MOHAY Tamás: A félmúlt emlékezete (1949-1989). In: A csíksomlyói kegyhely és búcsújárás (1949-2009). 78-89., 113-141. p.

SZABÓ Csaba: A katolikus egyház nyilvános tere: a körmenet (1945-1958). In: Vakvágány. A szocializmus alapjainak lerakása vidéken a hosszú ötvenes években. Szerk. Horváth Gergely Krisztián. 1. köt. Bp. 2018. 555-570. p.

2. 6. A MUNKÁSOK, BÁNYÁSZOK ÉS A HATALOM

AKNASZLATINAI György Albert: Szent Borbála - Szent István. In: Bányászati és Kohászati Lapok 1937.12. sz. 236-237. o.

https://adt.arcanum.com/hu/view/BanyaszatiEsKohaszatiLapok_1937/?query=Szent%20borb%C3%A1la&pg=293&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:

<https://www.arcanum.hu/hu/adt/>

BARTHA Eszter: A közösség akkor teljesen más volt. A szocialista brigádmozgalom. In: B. E.: A munkások útja a szocializmusból a kapitalizmusba Kelet-Európában. 1968-1989. Bp. 2009. 183-195. p.

BOZSIK Sándorné: A szakszervezeti mozgalom konszolidációja a borsodi bányákban, az 1956-os ellenforradalom után. In: Borsodi Szemle, 1981. 4. sz. 89-96. p.

BOZSIK Sándorné: Szakszervezeti munka a borsodi bányákban 1950-1953 között. In: Nehézipari Műszaki Egyetem Közleményei. V. sorozat. Társadalomtudományok, 1983. 28. köt. 1-4. füzet 93-110. p.

https://matarka.hu/koz/ISSN_0324-6779/28k_1-4f_1983/ISSN_0324-6779_28k_1-4f_1983_093-110.pdf

KRISZTIÁN Béla: Bányászünnepek. In: Honismeret, 2020. 6. sz. 143-147. p.
https://adt.arcanum.com/hu/view/Honismeret_2020/?query=b%C3%A1ny%C3%A1sz%C3%BCnnep&pg=820&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<https://www.arcanum.hu/hu/adt/>

NAGY Dezső: "Lemegyek az iszonyú mély aknába..." (Bányászfoklór, bányász hagyományok). In: Földtani tudománytörténeti évkönyv, 1986. 12. sz. 186-196. p.

http://epa.oszk.hu/03200/03205/00012/pdf/EPA03205_foldt_tudtort_evkonyv_1985-1986_12_182-196.pdf

RÁSKY Béla: Az osztrák szociáldemokrata munkásmozgalom ünnepi kultúrája a két világháború között. In: Munkástörténet – munkásantropológia. Szerk. Horváth Sándor, Pethő László, Tóth Eszter Zsófia. Bp. 2003. 15-25. p.

SZVIRCSEK Ferenc: A védőszentek kultusza a nógrádi bányavidéken.

<https://dornyaymuzeum.hu/banyaszati-kiallitohely/prokop-unnep-szent-es-profan-unnepek/>

Összeállította:
Spiegler-Kutasi Nikoletta